

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA I FINACIJSKIH PLANOVA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA
OPĆINE VELA LUKA
ZA RAZDOBLJE 2015. - 2017.**

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. TEMELJNI EKONOMSKI POKAZATELJI	3
2.1. Odrednice prihoda i rashoda proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	4
3. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	4
3.1. Upute za proračunske korisnike.....	4
3.2. Namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika te izvještavanje o njihovoj potrošnji.....	5
3.3. Poziv za predlaganje programa javnih potreba u društvenim djelatnostima Općine Vela Luka.....	5
3.4. PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA.....	7
3.5. Izrada i donošenje proračuna i projekcija.....	7
4. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA.....	8
5. PRORAČUNSKI KALENDAR.....	10
6. ULOGE U POSTUPKU DONOŠENJA PRORAČUNA.....	10

1. UVOD

Svake godine, u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje Vlade RH i Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u nastavku JLP(R)S) za trogodišnje razdoblje, Upravni odjel za proračun i financije Općine Vela Luka, dostavlja Upute za izradu prijedloga općinskog proračuna i financijskih planova proračunskih korisnika koje daju okvirni prijedlog visine financijskog plana po proračunskim korisnicima.

Ministarstvo financija nije još dostavilo Upute ministra za izradu proračuna JLP(R)S-a, za razdoblje od 2015. do 2017. godine, a rok za izradu nacрта proračuna i podnošenje Načelniku je (15.10.), a za izradu prijedloga proračuna i njegovo upućivanje predstavničkom tijelu (15.11.).

Svake godine očekuje se da će nadležna državna tijela dati realne pokazatelje rasta prihoda koji će osigurati sve zakonske i podzakonski utvrđene obveze JLP(R)S. Nema službenih planiranih parametara rasta ili pada makroekonomskih kategorija niti prihoda. Unatoč tome, prema svojim procjenama, sukladno Zakonu o proračunu i metodologiji iz prošlogodišnjih Uputa, uz preporuke za programsku klasifikaciju, provodimo postupak planiranja sa svojim korisnicima, ne čekajući državne Upute, poštujući rokove.

Zakon o proračunu mijenjao se krajem 2012. godine, a najvažnije su izmjene promjena sadržaja i uloge plana razvojnih programa i ukidanje mogućnosti preraspodjela iznad 5%.

Na izgled i sadržaj proračuna utječu i izmjene i dopune Pravilnika o proračunskim klasifikacijama kojima su se **ukinuli glavni programi**, a zbog dvojbi u primjeni organizacijske klasifikacije, ista se dodatno pojasnila. Metodologija izrade prijedloga financijskog plana i proračuna propisana je Zakonom o proračunu, te podzakonskim aktima, kao što su Pravilnik o proračunskim klasifikacijama i Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2. TEMELJNI EKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2015.-2017.

Nema službenih planiranih parametara rasta ili pada makroekonomskih kategorija niti prihoda.

Obzirom na podatke Državnog zavoda za statistiku za drugo tromjesečje ove godine o kretanju BDP-a (padom od 0,8%), potrošnje kućanstva (padom od 0,5%), državne potrošnje (padom od 3,4%), bruto investicija u fiksni kapital (padom od 5,2%), izvoza roba i usluga (rastom od 7,9%), uvoza roba i usluga (rastom od 2,2%), indeksa potrošačkih cijena koje su niže za 0,1% u odnosu na srpanj 2013. godine, a registrirana stopa nezaposlenosti iznosi 17,8%, očekivanju stagnacije u slijedećem proračunskom razdoblju, procjene učinka Vladinih mjera vezanih uz promjene poreznih razreda, ostvarenju proračuna u proteklom razdoblju, **oprezno** će se pristupiti planiranju proračuna za naredno razdoblje.

Glavna pretpostavka na kojoj su počivale prošlogodišnje makroekonomske projekcije, kao i jedan od glavnih gospodarskih ciljeva Vlade RH, je utjecaj na oporavak domaćeg gospodarstva poticanjem investicija. Iako se predviđalo kontinuirano ubrzanje rasta BDP-a, 2014. od 1,3%, 2015. od 2,2% te 2016. rast od 2,5%, to se nije ostvarilo. Naša država je šestu godinu zaredom u recesiji, bez gospodarskog rasta te je kao članica EU na predzadnjem mjestu po gospodarskom razvoju, (iza nas je jedino Cipar).

Europska komisija pogoršala je svoju ekonomsku prognozu za Hrvatsku i, umjesto blagog rasta BDP-a od 0,5 posto u ovoj godini, koliko je prognozirala u studenom 2013., sada prognozira nastavak **pada hrvatskog BDP-a u ovoj godini za 0,6 posto**. Od **28 članica** EU jedino Cipar i Hrvatska nastavljaju imati pad BDP-a u 2014., dok sve druge članice imaju rast.

“Pad se nastavlja i još uvijek ne postoji čvrsti model rasta”, ocjena je kojom Europska komisija opisuje gospodarsku prognozu za Hrvatsku. “Očekuje se da će u 2014. realni BDP pasti za 0,6 posto,

uzimajući u obzir trenutnu politiku. Taj pad rezultat je očekivanja da će slabost domaće potražnje prevagnuti nad pozitivnim poticajima rasta koji dolaze kroz izvoz. Očekivanje tihog oporavka u 2015. ovisi o vanjskoj potražnji", dodaje se u prognozi u kojoj Komisija za 2015. predviđa rast hrvatskog BDP-a za 0,7 posto. Ostvari li se ta prognoza oporavka Hrvatske tek u 2015., Hrvatska će i s njom biti najslabije rastuća zemlja u EU jer svih 27 ostalih država u 2015. očekuje veće stope rasta. "Velik dio očekivanog rasta u investicijama 2015. ovisi o učinkovitoj apsorpciji fondova EU", kaže se u dokumentu Komisije. U svojoj redovnoj proljetnoj ekonomskoj prognozi za svih 28 članica EU, Komisija je pogoršala i prognozu kretanja stope nezaposlenosti u Hrvatskoj. U posljednjoj prognozi, objavljenoj u studenom 2013., EK je predviđala da će stopa nezaposlenosti biti 17,6 % u ovoj i 17,2 % u 2015. godini. No, danas EK predviđa da će ta stopa biti 18 posto i u ovoj i u sljedećoj godini.

Javni dug Hrvatske povećao se za 10 postotnih poena u 2013., naglašava EK, što je puno više nego što deficit za tu godinu sugerira. U 2013. javni dug je iznosio 67,1 posto BDP-a, a nastavit će rasti i ove (69 posto) i, neznatno, sljedeće godine (69,2 posto).

2.1. Odrednice prihoda i rashoda proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Najvažniji prihodi 576 lokalnih jedinica jesu prihodi od poreza i prireza na dohodak. Procjene učinka Vladinih mjera na lokalne proračune, vezanih uz promjene poreznih razreda i povećanje osobnih olakšica, nisu napravljene. Svakako treba planirati znatno smanjenje prihoda od poreza na dohodak te ići s procjenom smanjenja od barem 15% .

(npr. 2015. 2.815.000,00 kn + 655.000,00 kn u HBOR-u = 3.470.000,00 kn ukupno).

Pri izradi prijedloga proračuna lokalne jedinice najprije izrađuju **plan rashoda** uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Utvrđivanje visine financijskog plana za svakog proračunskog korisnika odnosno visine sredstava iz proračuna namijenjenih financiranju programa proračunskog korisnika, olakšat će proračunskom korisniku izradu prijedloga financijskog plana.

3.1. Upute za proračunske korisnike

Upute za proračunske korisnike sadrže:

- temeljna ekonomska ishodišta i pretpostavke za izradu prijedloga proračuna JLP(R)S,
- opis planiranih politika JLP(R)S,
- procjenu prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna u sljedeće 3 godine,
- prijedlog visine financijskog plana po proračunskim korisnicima koji sadrži visinu financijskog plana za prethodnu i tekuću proračunsku godinu, kao i projekcije za 3 godine,
- način pripreme te terminski plan za izradu proračuna i financijskih planova,
- šifre i nazive zajedničkih programa te aktivnosti i projekata u skladu s kojima će korisnici izraditi svoj financijski plan.

U skladu s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama lokalne jedinice su obvezne utvrditi programe te zajedničke aktivnosti i projekte za proračunske korisnike iz svoje nadležnosti.

Okvirni prijedlog visine financijskog plana proračunskih korisnika Općine Vela Luka:

	2015.	2016.	2017.
RAZDJEL 002 PRORAČUNSKI KORISNICI	1.070.000,00	1.100.000,00	1.140.000,00
GLAVA 01 CENTAR ZA KULTURU	240.000,00	245.000,00	260.000,00
Program 1000 Redovan rad Centra	240.000,00	245.000,00	260.000,00
Aktivnost A100001 Redovan rad CZK	240.000,00	245.000,00	260.000,00
Izvor OPĆI PRIHODI I PRIMICI	240.000,00	245.000,00	260.000,00
GLAVA 02 DJEČJI VRTIĆ RADOST	720.000,00	745.000,00	760.000,00
Program 1000 Redovan rad vrtića	720.000,00	745.000,00	760.000,00
Aktivnost A100001 Redovan rad dječjeg	720.000,00	745.000,00	760.000,00
Izvor OPĆI PRIHODI I PRIMICI	720.000,00	745.000,00	760.000,00
GLAVA 03 KNJIŽNICA Š.VUČETIĆ	110.000,00	110.000,00	120.000,00
Program 1000 Redovan rad knjižnice	110.000,00	110.000,00	120.000,00
Aktivnost A100001 Redovan rad knjižnice	110.000,00	110.000,00	120.000,00
Izvor OPĆI PRIHODI I PRIMICI	110.000,00	110.000,00	120.000,00

3.2. Namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika te izvještavanje o njihovoj potrošnji

Člankom 48. Zakona o proračunu propisana je obveza uplate namjenskih prihoda i primitaka koje ostvare proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračun jedinice. Nadalje, člankom 52. Zakona o proračunu utvrđuje se obveza uplate vlastitih prihoda proračunskih korisnika u proračun JLP(R)S. Odlukom o izvršavanju proračuna JLP(R)S dana je mogućnost propisivanja izuzeća od obveze uplate namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda korisnika u proračun, ako jedinica nije stvorila informatičke preduvjete za praćenje prihoda svojih korisnika i izvršavanje rashoda iz tih izvora. Međutim, Državni ured za reviziju u svojim preporukama ukazuje kako nije moguće iz godine u godinu propisivati izuzeća bez pomaka u razvoju samog sustava.

3.3. Poziv za predlaganje programa javnih potreba u društvenim djelatnostima Općine Vela Luka

Upravni odjel za društvene djelatnosti, poljoprivredu i gospodarstvo temeljem članka 2. i 48. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97 i 107/07), članka 141. i 143. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12 i 94/13), članka 1. i 9.a Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (NN 47/90, 27/93 i 38/09), članka 20. Zakona o tehničkoj kulturi (NN 76/93, 11/94 i 38/09), članka 74. i 76. Zakona o sportu (NN 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13), članka 4. i 9. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 155/09, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12 i 82/13), članka 6. Zakona o socijalnoj skrbi (NN 157/13), članka 32. Zakona o udrugama (NN 74/14), *Kodeksom pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga (NN 16/2007)* i članka 28., 30. i 32. Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12), objavljuje **Poziv za predlaganje programa javnih potreba u društvenim djelatnostima Općine Vela Luka za 2015. godinu.**

Javne potrebe u društvenim djelatnostima Općine Vela Luka za 2015. godinu obuhvaćaju javne potrebe u slijedećim područjima: školstvo, briga o djeci, kultura, tehnička kultura, šport, zdravstvena zaštita i socijalna skrb.

Javne potrebe u društvenim djelatnostima za koje se sredstva osiguravaju iz Proračuna Općine Vela Luka su djelatnosti i poslovi, programi, akcije i manifestacije od interesa za Općinu Vela Luka, a koje Općina utvrdi programom kao svoje javne potrebe, kao i one koje su utvrđene posebnim zakonom.

U skladu sa zakonom i kriterijima za utvrđivanje programa javnih potreba u društvenim djelatnostima i za osiguravanje sredstava, te ocjenom izvršenja usvojenih programa za 2014.g. , Općina Vela Luka će u Program javnih potreba u društvenim djelatnostima za 2015. uvrstiti:

I. U PODRUČJU ŠKOLSTVA I BRIGE O DJECI

1. redovnu djelatnost ustanova za brigu o djeci,
2. programe unaprijeđivanja osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, programi osnovne glazbene škole,
3. programe prevencije ovisnosti i društveno neprihvatljivog ponašanja djece i mladih.

II. U PODRUČJU KULTURE

- A. redovnu djelatnost ustanova kulture kojima je osnivač Općina Vela Luka.
- B. programe ustanova, udruga i ostalih korisnika u kulturi u sljedećim kulturnim djelatnostima:
 1. muzejska i galerijska djelatnost,
 2. filmska djelatnost,
 3. scenska djelatnost,
 4. glazbena i plesna djelatnost,
 5. likovna djelatnost,
 6. književna, knjižnična i nakladnička djelatnost,
 7. poticanje tradicijske kulture i kulturno-umjetničkog amaterizma,
 8. urbana kultura i kultura mladih,
 9. podizanje kulture življenja,
 10. zaštita i očuvanje kulturne baštine,
 11. međupćinska, međuzupanijska i međunarodna kulturna suradnja,
 12. manifestacije i ostale aktivnosti svih korisnika koje pridonose razvitku i promicanju kulturnog života.
- C. program kapitalnih ulaganja – investicijsko održavanje, adaptacija, prijeko potrebni zahvati i opremanje objekata kulture na području Općine Vela Luka.

III. U PODRUČJU TEHNIČKE KULTURE

1. programe odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina,
2. organiziranje promaknuća tehnoloških inovacija,
3. ostale aktivnosti korisnika koje pridonose razvitku i promicanju tehničke kulture.

IV. U PODRUČJU ŠPORTA

1. programe športskih udruga, športskih zajednica, saveza i drugih korisnika u sportu
2. športske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom,
3. natjecanja, športske manifestacije i ostale aktivnosti za poticanje i promicanje športa od posebnog interesa za Općinu Vela Luka,

V. U PODRUČJU ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

1. programe prevencije ovisnosti,
2. pomoć obiteljima i osobama s invaliditetom,
3. zaštita i skrb o starijim i nemoćnim osobama,
4. pomoć braniteljima, obiteljima poginulih i nestalih,
5. ostale pomoći obiteljima i kućanstvima.

Prijedlog programa mora sadržavati:

1. Opis programa,
2. financijski plan koji uključuje detaljni troškovnik i izvore financiranja, s podacima o ukupnim troškovima izvršenja programa, dijela sredstava koja se osiguravaju iz Proračuna Općine Vela Luka, državnog proračuna, vlastitih prihoda i drugih izvora.

Uz obrazložene prijedloge programa predlagatelji programa trebaju za svaki program obvezno dostaviti podatke na posebnoj prijavnici koju mogu dobiti u Općini Vela Luka ili preuzeti s web stranice Općine Vela Luka (www.velaluka.hr).

Program javnih potreba Općine Vela Luka donosi Općinsko vijeće Općine Vela Luka.

Prijedlozi programa šalju se na adresu: Općina Vela Luka, „Za javni poziv - društvene djelatnosti“, Obala 3, br. 19, 20270 Vela Luka; ili se predaju na protokol Općine Vela Luka (II kat zgrade općine).

Prijedlozi se mogu slati od dana objave do zaključno 31. listopada 2014.

Prijedlozi s nepotpunim podacima, kao i oni koji nisu dostavljeni u navedenom roku, neće biti razmatrani za uvrštenje u Program javnih potreba u navedenim djelatnostima Općine Vela Luka za 2015. godinu.

O rezultatima javnog poziva će svi učesnici biti pismeno obaviješteni.

3.4 PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA

Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu ukinuta je obveza izrade plana razvojnih programa proračunskim korisnicima.

Plan razvojnih programa je uz opći i posebni dio, sastavni dio proračuna JLP(R)S.

Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu mijenja se sadržaj plana razvojnih programa. Kod izrade proračuna i projekcija za razdoblje 2015.-2017. jedinice će izrađivati plan razvojnih programa prema novoj metodologiji. Plan razvojnih programa izmijenjen je na način da mora sadržavati ciljeve i prioritete razvoja jedinice koji su povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Sam plan razvojnih programa sada predstavlja **strateško-planski dokument**.

Plan razvojnih programa obuhvaća programe koji doprinose razvoju Općine, povećanju ili održavanju imovine, imaju karakter dugoročnog ulaganja, izvedivi su po predviđenoj dinamici, a utvrđeni su dokumentom o srednjoročnom planu razvoja, posebnim zakonima ili drugim propisima.

Način povezivanja ciljeva iz plana razvojnih programa i programske klasifikacije:

Cilj – program u proračunu – način ostvarenja cilja – aktivnost/projekt u proračunu – sredstva – pokazatelj rezultata – polazna vrijednost 2014. – ciljana vrijednost 2015. 2016. 2017. – odgovornost za provedbu mjere (organizacijska klasifikacija).

3.5. Izrada i donošenje proračuna i projekcija

Uvođenjem srednjoročnog fiskalnog okvira i programskog planiranja, naglasak se stavlja na rezultate koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata koji su planirani u proračunu, umjesto na vrstu i visinu troškova, čime se zahtijeva preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa od strane lokalne jedinice i njenih proračunskih korisnika.

Predstavničko tijelo donosi proračun za 2015. na razini podskupine (3. razina računskog plana), a projekcije za 2016. i 2017. na razini skupine (2. razina). Ako čelnik predloži proračun bez projekcija smatra se kako nije udovoljeno odredbama Zakona o proračunu.

Jedinice i njihovi proračunski korisnici mogu za svoje potrebe izraditi proračun i financijske planove na detaljnijoj razini ekonomske klasifikacije, ali se predstavničkom tijelu na usvajanje podnosi isključivo proračun na trećoj razini ekonomske klasifikacije.

Međutim, u polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna izvještava se na razini odjeljka (4. razini ekonomske klasifikacije), kako članovi predstavničkih tijela, kao i šira javnost ne bi bila uskraćena za potrebne informacije.

Jedan od načina poboljšanja komunikacije građana i JLP(R)S može postati i vodič za građane uz proračune JLP(R)S, koji se može tiskati ili objaviti na mrežnim stranicama. Cilj je vodiča na jednostavan način upoznati građane s osnovnim pojmovima iz područja financija JLP(R)S,

sadržajem proračuna, raspoloživim izvorima financiranja i prijedlogom ključnih programa, projekata i aktivnosti koji se planiraju financirati iz tih izvora u srednjoročnom razdoblju.

4. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA

Proračunski korisnici obvezni su izraditi financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu te izraditi procjenu prihoda i primitaka za razdoblje 2015. -2017. godine i **po izvorima financiranja**. Izvori financiranja predstavljaju skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika za razdoblje od 2015.-2017. u skladu s člankom 29. Zakona o proračunu, sadrži:

1. procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama,
2. plan rashoda i izdataka razvrstane prema proračunskim klasifikacijama,
3. obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Podsjećamo korisnike da je izmjenama i dopunama Zakona o proračunu **ukinuta** obveza izrade plana razvojnih programa.

Posebno naglašavamo da proračunski korisnici u svom financijskom planu moraju odvojeno iskazati vlastite prihode od prihoda koje namjeravaju ostvariti iz proračuna. Na rashodovnoj strani plana također trebaju posebno iskazati planirani utrošak vlastitih sredstava i posebno utrošak sredstava koje namjeravaju dobiti iz proračuna.

U skladu s čl.30. Zakona o proračunu, proračunski korisnici su dužni izraditi i dostaviti prijedlog financijskog plana s obrazloženjem istog. **Obrazloženje financijskog plana** proračunskog korisnika je podloga za analiziranje rezultata (učinaka) i oblikovanje budućih ciljeva, usmjeravanje djelovanja proračunskog korisnika te osnova za utvrđivanje odgovornosti.

Obrazloženje prijedloga financijskog plana sadrži:

- sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika,
- obrazložene programe,
- zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi,
- usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja,
- ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa,
- izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenih na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini,
- ostala obrazloženja i dokumentaciju.

Prilikom izrade obrazloženja naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se programima namjeravaju postići i **pokazatelje uspješnosti** realizacije tih ciljeva (predstavljaju podlogu za mjerenje učinkovitosti provedbe programa). Dobri pokazatelji trebaju biti:

- specifični (da zaista mjere ono što treba mjeriti),
- mjerljivi (u pogledu kvalitete/količine),
- dostupni (u okviru prihvatljivih troškova),
- relevantni (u odnosu na definirani cilj) i
- vremenski određeni (da se definirani ciljevi izvrše u zadanom roku).

Glavna karakteristika pokazatelja uspješnosti je mjerljivost stoga ih je potrebno brojčano iskazati. U obrazloženju financijskog plana koriste se dvije vrste pokazatelja:

- **pokazatelj učinka (outcome)**-treba dati informaciju o učinkovitosti, dugoročnim rezultatima te društvenim promjenama koje se postižu ostvarenjem cilja-teže ih je utvrditi (npr. postizanje višeg stupnja pismenosti) i

- **pokazatelj rezultata (output)**-za početak se preporuča njegovo utvrđivanje -odnosi se na proizvedena dobra i usluge unutar aktivnosti/projekta i orijentirani su prema konkretnom rezultatu.

Odstupanja od onog što je prethodne godine projicirano za 2015. i 2016. godinu, što je već usvojeno prethodne godine (ali na manje razrađenoj razini) potrebno je u ovome dijelu obrazložiti navodeći zbog čega dolazi do razlika u odnosu na projekcije dane prethodne godine. Financijski plan korisnika treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda (korisnici najčešće nemaju primitaka i izdataka), potrebno je u plan uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda te i s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje.

Kako je pri izradi financijskih planova potrebno napraviti vezu s proračunskim klasifikacijama nužno je držati se odredbi Pravilnika o proračunskim klasifikacijama. Nadležne jedinice obvezne su proračunskim korisnicima utvrditi programe te aktivnosti i projekte iz svoje nadležnosti.

**PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA (proračunski korisnik) ZA 2015. I
PROJEKCIJA PLANA ZA 2016. I 2017. GODINU**

OPĆI DIO

	Prijedlog plana za 2015.	Projekcija plana za 2016.	Projekcija plana za 2017.
PRIHODI UKUPNO			
PRIHODI POSLOVANJA			
PRIHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE			
RASHODI UKUPNO			
RASHODI POSLOVANJA			
RASHODI ZA NEFINANCIJSKU IMOVINU			
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	0	0	0

	Prijedlog plana za 2015.	Projekcija plana za 2016.	Projekcija plana za 2017.
VIŠAK/MANJAK IZ PRETHODNE GODINE	0	0	0

	Prijedlog plana za 2015.	Projekcija plana za 2016.	Projekcija plana za 2017.
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA			
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA			
NETO FINANCIRANJE			
VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE	0	0	0

Upravna vijeća i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika jedinica obvezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 01. siječnja 2015. mogle preuzimati i izvršavati nove obveze.

5. PRORAČUNSKI KALENDAR

Općina Vela Luka mora slijediti proračunski kalendar određen Zakonom o proračunu. On zahtijeva:

- do 15.10.2014. dostavu financijskih planova proračunskih korisnika prema nadležnim upravnim odjelima te Nacrta Proračuna za 2015. godinu i projekcija za 2016. i 2017. Načelniku od strane Upravnog odjela za proračun i financije,
- U razdoblju od 15.10. do 15.11. poželjne su koordinacije Načelnika i pročelnika upravnih odjela, radi usuglašavanja,
- 14.11.2014. Načelnik saziva kolegij pročelnika radi konačnog Prijedloga proračuna za 2015. godinu i naredno dvogodišnje razdoblje.
- Prijedlog proračuna Načelnik podnosi Općinskom vijeću najkasnije do 15. studenog,
- Općinsko vijeće dužno je usvojiti proračun do 31. prosinca.

Na Prijedlog proračuna vijećnici mogu podnositi amandmane na stavke rashodovne strane. Povećanje neke stavke na rashodovnoj strani može biti prihvaćeno uz istovremeni prijedlog smanjenja druge stavke na rashodovnoj strani.

Prihodna strana proračuna ne može biti predmet amandmana jer je ona precizno izračunata i predstavlja dozvoljenu javnu potrošnju općine za 2015. god. Izuzetno je dozvoljeno, ako se radi o namjenskim prihodima, a informacija je nova i od velikog značaja za općinu.

6. ULOGE U POSTUPKU DONOŠENJA PRORAČUNA

Na samom početku postupka donošenja proračuna Upravni odjel za proračun i financije, Upute dostavlja upravnim odjelima koji će ih upotrijebiti pri izradi godišnjih proračunskih zahtjeva. **Odjeli ih obvezno trebaju poslati proračunskim korisnicima, a po vlastitoj procjeni i drugim javnim institucijama i neprofitnim udrugama s kojima komuniciraju kako bi osigurali podudaranje zahtjeva s naputcima.**

Posebno naglašavamo da proračunski korisnici proračuna Općine Vela Luka, prema Zakonu o proračunu, moraju usvojiti financijske planove u formi koju je propisao spomenuti zakon i sukladno ovim uputama.

Upravni odjel za proračun i financije

Upravni odjel za proračun i financije pojavljuje se u ulozi koordinatora proračunskog procesa te rukovodi postupkom donošenja proračuna. Na početku postupka Odjel izrađuje i šalje Upute drugim upravnim odjelima koji na temelju njih postavljaju proračunske zahtjeve, koje podnose zajedno sa zahtjevima ustanova, ovom Upravnom odjelu po primitku prijedloga. Upravni odjel za proračun i financije razmatra i procjenjuje općinske prihode i rashode, te izrađuje Nacrt proračuna kojeg predlaže Načelniku.

Načelnik

Načelnik razmatra Nacrt predloženog proračuna, donosi odluke o njegovu balansiraju, te donosi konačni Prijedlog proračuna. Uloga Načelnika je vrlo važna zbog postojanja neizbježnog suprotstavljanja ciljeva koje proračunski proces želi ostvariti. Načelnik utvrđuje prioritete kada se ciljevi suprotstavljaju. Prijedlog proračuna Načelnik predstavlja Općinskom vijeću koje ga odobrava.

Općinsko vijeće

Uzima Prijedlog proračuna na razmatranje, predlaže izmjene i konačno ga usvaja.

Korisnici proračuna obvezni su se pridržavati metodologije za izradu. Moraju napraviti prijedlog financijskog plana za trogodišnje razdoblje. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu ukinuta je obveza izrade plana razvojnih programa proračunskim korisnicima.

Prilikom izrade financijskog plana trebaju se služiti obrascima i prikazima te planirati po strukturnim elementima iz odgovarajućih zakonskih odredbi Zakona o proračunu i Uputa.